

Scottie Westfall

03/08/2013

Çeviri: K. Mete Sözeri 2018

33.000 yaşındaki Altay köpeği aslında bir köpekti.

Köpek kökenleri üzerindeki argümanlar genellikle iki kategoriye ayrılır:

Nerede? ve ne zaman?

Nerede ve ne zaman soruları başka bir soruyu ortaya çıkarıyor “Nasıl?”

90'ların sonunda ve bu yüzyılın başlarında, hemen hemen herkes, köpeklerin Neolitik'teki (taş devri sonları) ortadaki çöplerden beslenen “leşçilerden” türediğine inanıyordu.

Yirmi birinci yüzyılın ilk on yılının ortalarına doğru, Savolainen'ın büyük mitokondriyal DNA çalışmaları ortaya çıktı ve o, köpeklerin Doğu Asya'da evcilleştirildiğini ve sonunda güneydoğu Çin'e rafine edildiğini ileri sürdü.

1990'ların ortasında, Robert Wayne'in erken mitokondriyal DNA analizi, bugüne kadar hiç kimse tarafından kabul edilmeyen köpek evcilleştirme tarihini koydu. Araştırmaları, köpeklerin en az dört evcilleştirme sürecinden geçtiğini, ilk evcilleştirmenin 135.000 yıl önce gerçekleştiğini ileri sürdü.

Böyle erken bir tarih evrensel olarak abartılı bir hayal idi. Birçok bilim insanı, Neolitik “leşçi” hipotezine ve uygun bilimsel inceleme ile hiç bir zaman doğru bir şekilde değerlendirilmemiş olan evcilleştirme hipotezine katılmış oldu. Bu senaryoda, Neolitik'in çöp yığınlarından beslenen kurtlara, evcilleştirmek için bir seçim yapma baskısı vardı, bu köpeklerin kurtlardan evrilmesi için gerekliydi. Daha az besleyici bir diyet için yaşamak zorundaydılar, bu yüzden beyinleri ve çeneleri daha küçüktü. Köpekler, çöpte yaşamayla evrilen yeni jenerasyon kurtlardan başka bir şey değildi.

Bu hipotez hala oldukça popüler, ancak bir çok problemi var...

En önemlisi pek çok yabani köpek türü de dahil olmak üzere birçok hayvanın hala insanlara zarar vermesidir, bu tezin sonucu olarak evcilleştirilmemiş, neotenik veya daha az beyinleşmiş olmadılar.

Beyin büyüklüğü ve köpek evcilleştirilmesi ile ilgili birçok iddianın evcil köpekler ve daha büyük beyinli kuzey kurtları arasındaki uygunsuz karşılaştırmalardan kaynaklandığını unutmayın. Köpeklerin büyük olasılıkla türediği güney kurtlarla kıyaslandığında, birçok gelişmiş Batı ırkı köpeğin aslında bu kurtlarla aynı büyüklükteki beyinleri vardır.

Elbette, tarihsel araştırmaların çoğu biyoloğun görüşünün dışındadır, bu yüzden bu paradigmada (örneklemede) çalışmaya devam ederler.

Mark Derr kısa bir süre önce Brian Hare ve Vanessa Woods'un yazdığı, insanın ve kurdun birbirleriyle sürekli savaşta olduklarını ve köpeklerin evcilleşebilmesinin tek yolunun “çöpçülük” olduğunu iddia eden yakın tarihli bir makaleyi ele aldı.

Gerçek şu ki, bu tüm evcilleştirme paradigması köpeklerin nispeten geç evrilmesine bağlıdır, çünkü yalnızca tarımın gelişmesi sırasında çöp yığınlarında, evrimleşebilecek kurtları beslemek için yeterli kaynak vardı.

Bu yüzyılın ilk on yılında, bu hipotez makul görünüyordu. Çünkü köpekler üzerinde çalışmış olan tüm paleontologlar ve arkeologlar, onların 14,000 yıl öncesine dayanan kalıntılarını (Bonn-Oberkassel bölgesinde bulunan ünlü bir köpek gibi birkaç garip örnek dışında) Neolitik dönemden daha geç olmayacak şekilde buldular.

Köpek evcilleştirmeyi ilk araştırdığımda, Bonn-Oberkassel bölgesinde bulunan iskeletin bir anormallik olamayacağını düşünmüştüm. 14 bin yıl önce, Almanya henüz Neolitik kültürde değildi. Hala bir avcı-toplayıcı toprağıydı, bu yüzden köpeklerin Neolitik tarımdan önce evcilleştirildiğini ve karşılık gelen sedanter yaşam tarzının yaygınlaştığını ileri sürdüm.

Bu yüzyılın ilk dönemlerinin çoğunda, Levant'ın Natufian kültürü ve birkaç bin yıl önce Güneydoğu Çin'de yaşayan halklar, köpeklerle ilk insan olarak kabul edildi. 10,000 ila 13,000 yıl öncesine dayanan Natufian kültür siteleri, köpek kalıntılarıyla doludur ve bunlar, özellikle neoteny = evcilleştirme hipotezinin öne çıkan destekçisi Raymond Coppinger'i etkilemiştir.

Şimdi, bu yüzyılın ilk on yılı kapanırken, tüm bu paradigmalara meydan okumaya başlayan bazı bulgular var.

Bunlardan birincisi, Belçika'daki Goyet Mağarası'ndan anormal bir kurt kafatası keşfiydi. Bu kafatası başlangıçta on dokuzuncu yüzyılda belgelendi, ancak kafatasının aslında evcil bir köpeğe çok benzediğini ortaya koyan bir 2008 çalışması oldu. **Kafatası 31.700 yıl öncesine dayanıyordu, ancak mtDNA incelendiğinde, yaşayan herhangi bir kurt veya köpekle ilişkili bulunmadı. Bu zaman dilimine tarihlenen Avrupa kurtlarından hiçbiri, yaşayan kurtlar veya köpeklerle (en azından mtDNA'ları bakımından) ilgili değildi.**

Birçok araştırmacı, Goyet Mağarası “köpeği” ni başka bir anormal kurta bağladı.

Daha sonra 2011 yılında Rusya'nın Altay dağlarındaki Razboinichya Mağarası'nda başka bir köpek benzeri kafatası bulundu. 33.000 yıl öncesine dayanmıştı. Bu hayvan, “erken dönem köpek” olarak kabul edildi. Araştırmacılar, köpek evcilleştirilmesinde erken bir girişim olduğuna inanıyorlardı. Nedenini son buzul devrinde maksimum zorlanan insanın evcil hayvanlardan vazgeçmesinine bağlıyorlardı.

Tabii ki, bu bulguyla aynı zamanda Mark Derr'in Köpek Nasıl Köpek Oldu ? Derr'in kitabı ortaya çıktı , neoteny = evcilleştirme hipotezinin ilk gerçek eleştirisidir ve aynı zamanda, tüm çeşitli genetik ve arkeolojik ve paleontolojik veriyi tutarlı bir senteze bağlamaya çalışmıştır. Derr, kitabında, Orta Doğu'nun modern köpeklerin çoğu için birincil kaynağı olduğunu öne süren son genom analizini işaret etti, fakat aynı zamanda Orta Asya'nın morfolojik olarak farklı köpeklerin bulabileceği yer olabileceğinin de öne sürdü . **Derr, Orta Doğulu kurtların insanı , Orta Doğu'dan Orta Asya'ya kadar takip ettiklerini ve dünyanın diğer bölgelerinden gelen insanlara ait kurtların karıştırdıklarını iddia ediyor. Burada, yavru kurtlar birbirleriyle düzenli olarak genleri değiştiriyorlardı ve yabani kurtlardan uzak durarak genlerini birleştirmiyorlardı ve zamanla kurtların bu popülasyonu daha belirginleşiyordu.**

Fark edemediyseniz, Altay Dağları Orta Asya'da çalışmam için Mark Derr'e bir link gönderdiğimde oldukça heyecanlanmıştı. Ancak ana paradigma, bu hayvanın evcilleştirilmeye yönelik erken bir girişimin kalıntılarından başka bir şey olmadığını ileri sürdü.

Ta ki bu haftaya kadar.

Bunun nedeni, Razboinichya Mağarası köpeğinin DNA'sının bir kısmının incelenip, 35 prehistorik Yeni Dünya köpekgilleri de dahil olmak üzere köpekler ve kurtlarla karşılaştırılmasıdır. Razboinichya Mağarası köpeğinin aslında Ön-Kolombiya ve modern evcil köpeklerle daha yakından ilişkili olduğunu buldu .

Yani bu hayvan aslında çok erken bir yerli köpekti.

Mark Derr'in çalışmanın analizinde , köpeğin Orta Asya'nın bu bölümünde yaşayan kurtlarla ilgili olmadığını , bunun da insanların oraya getirdiği kurtlardan türemiş olabileceğine işaret ediyor. Modern yerli köpek genetik çeşitliliğinin büyük kısmının Ortadoğu'dan geldiğini bulmayı reddetmiyor, ancak köpeklerin kurtlardan ayrı olmaya başladığı yerin Orta Asya'da olduğuna dair kanıt sağlıyor. Ama aynı zamanda köpeklerin Neolitik'ten çok önce evcilleştirildiğini de gösteriyor.

Köpek Avrasya'nın eski avcı-toplayıcı toplumlarının bir ürünüdür. Çöplük yığnında gelişen bir yaratık değil. Avcı-toplayıcı insanla evrimleşmiş, büyük olasılıkla ava iştirak etmiş, etin büyük tabaklarını çekmiş ve her türlü vahşi hayvandan kamp yerlerini koruyan bir canlıdır.

Altay Dağları'ndan gelen bu eski köpek, kayıtlardaki en eski evcil hayvan. İnsanlar ve köpekler uzun zamandır birlikteler.

Artık bir kanıtımız var.